GEMEENTE NOORDENVELD

Raad d.d. 7-4-21
Besluit: Aangenomen

Aan de gemeenteraad

Agendapunt: 5.4/07042021
Zaaknummer: 722031

Roden, 25 maart 2021

Onderwerp
Vaststelling Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart

Onderdeel programmabegroting: Nee

Voorstel

1. De Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart vast te stellen.
2. Het college van B&W te mandateren om aanpassingen in de bodemkwaliteitskaart door te voeren indien nieuwe stoffen dat nodig maken of beperkte veranderingen nodig worden geacht.
3. Het college van B&W te mandateren voor het accepteren van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten of regio's als wettig bewijsmiddel.
4. De bodemkwaliteitskaarten van de volgende provincies, gemeenten en waterschappen te accepteren als bewijsmiddel:
    a) Waterbodemkwaliteitskaart PFAS Waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest, 7 januari 2020, kenmerk 0457324.100, definitief revisie 00;
    b) Provincie Groningen, Actualisatie Regionale Bodemkwaliteitskaart, 14 april 2020, kenmerk 0434037.100, definitief revisie 02;

---

1. Inleiding

Met het in werking treden van het Besluit bodemkwaliteit is in 2008 de mogelijkheid geboden om bodemkwaliteitskaarten vast te stellen door de gemeenten. Deze bodemkwaliteitskaart (die behoort tot de Nota bodembeheer) kan onder voorwaarden worden gebruikt als kwaliteitsverklaring die nodig is bij grondverzet. Met de vaststelling van dit beleid kan grondverzet worden uitgevoerd zonder dat daarvoor een dure partijkeuring moeten worden gedaan. Door in regionaal verband het beleid en de kaarten vast te stellen, wordt hergebruik van schone grond over de gemeentegrenzen heen gefaciliteerd. De voorwaarden die bij de bodemkwaliteitskaarten horen neemt de gemeente op in de Nota bodembeheer.

De Nota bodembeheer moet eens in de 10 jaar worden geëvalueerd. Indien noodzakelijk moeten de bodemkwaliteitskaarten elke vijf jaar worden geactualiseerd. In 2012 heeft de raad van de gemeente Noordenveld de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten laten opstellen en vastgesteld.
Na vijf jaar is de kaart geëvalueerd en heeft de raad ervoor gekozen het geldende beleid met twee jaar te verlengen. Dit heeft ruimte gecreëerd om een gezamenlijk beleid op te stellen met andere Drentse gemeenten. Met het opstellen hiervan wordt het beleid voor toezicht en handhaving op grondverzet in Drenthe eenduidig en kunnen kosten worden bespaard.

De geldigheidstermijn van de bodemkwaliteitskaart in de gemeente Noordenveld is verstreken op november 2020. Dit betekent dat de bodemkwaliteitskaart juridisch gezien niet meer mag worden gebruikt als kwaliteitsverklaring voor grondverzet.

Deze situatie speelde ook bij een aantal andere Drentse gemeenten. De RUD-Drenthe heeft vervolgens de gemeenten gefaciliteerd om weer tot een provinciale dekking te komen. De nieuwe Nota en de bodemkwaliteitskaart is het resultaat van een provinciale samenwerking tussen de 12 gemeenten, de Provincie en de RUD-Drenthe.

De vaststelling van een nieuwe nota met nieuwe bodemkwaliteitskaarten door de raad, geschiedt met toepassing van de zgn. Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (afd. 3.4 Awb), waarbij de ontwerp-nota zes weken ter inzage heeft gelegen.

2. Beoogd effect

Met het vaststellen van de Nota bodembeheer en de nieuwe bodemkwaliteitskaart heeft Noordenveld weer actueel beleid en bijbehorende kaarten. Hiermee wordt tevens voldaan aan de wettelijke verplichtingen van het Besluit bodemkwaliteit. Door deze nota in regionaal verband vast te stellen wordt grondtransport en hergebruik over Drentse gemeentegrenzen heen gefaciliteerd.

3. Argumenten

3.1 *Het bestaande beleid wordt geactualiseerd*
Het vaststellen van de Nota bodembeheer is de bevoegdheid van de raad op grond van artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit. Op grond van artikel 49 van het Besluit bodemkwaliteit is afdeling 3:4 van de Algemeen wet bestuursrecht van toepassing.
De Nota bodembeheer en bijbehorende kaarten zijn geactualiseerd. De belangrijkste veranderingen hebben vooral als doel de uitvoering van het grondverzet makkelijker te maken en de handhaving overzichtelijker.

3.2 *Door het regionale karakter wordt grondtransport en hergebruik gefaciliteerd over Drentse gemeentegrenzen heen.*
Door het beleid vast te stellen in de Drentse gemeenten en elkaars bodemkaart te accepteren, vindt met behoud van bodemkwaliteit, een reductie plaats van kosten en administratieve lasten.

3.3 *Nota bodembeheer; de wijzigingen*
Op basis van de resultaten van de uitgevoerde enquête en enkele interviews met vertegenwoordigers van betrokken organisaties (overheden, bedrijfsleven) is ervoor gekozen om de regels ten aanzien van bodemvreemde bijmengingen in de grond te specificeren naar soort en volume. Tevens is de ambitie uitgesproken geen grond met zichtbaar asbest toe te passen in woongebieden (en overige gebieden zonder een industriefunctie). Deze wijzigingen zijn verwerkt in de geactualiseerde Nota bodembeheer.

3.4 *Bodemkwaliteitskaart; de wijzigingen*
De bodemkwaliteitskaart beschrijft de verwachte bodemkwaliteit van een locatie. Deze kwaliteit wordt bepaald door het gemiddelde als waarde voor de beschrijving van de bodemkwaliteit te nemen. Door het gebruik van de gemiddelde waarde bleek het gehele beheergebied schoon te zijn. Echter vooral in gebieden met een heterogene bodemkwaliteit (zoals oude kernen) brengt het gebruik van het gemiddelde bij de vaststelling van de kwaliteit van de te ontgraven grond risico's met zich mee. Dit risico bestaat uit het vrijkomen en toepassen van grond met een slechtere bodemkwaliteit dan staat aangegeven in de bodemkwaliteitskaart.

Om dit risico te beperken, is daarom gebruik gemaakt van de ruimte in het Besluit bodemkwaliteit om de bodemkwaliteit vast te stellen op basis van een P80 beoordeling (in plaats van het gemiddelde). De P80 is een waarde waarvoor geldt dat 80% van de beschikbare meetwaarden een waarde heeft die kleiner of gelijk is aan deze waarde.
Het gebruik van deze P80 waarde (in combinatie met de bodemkwaliteitskaart) geeft een beter inzicht in de milieuhygiënische kwaliteit van de vrijkomende grond.

3.5 *De bodemkwaliteitskaart PFAS is verwerkt*
Het college heeft op 28 januari 2020 de bodemkwaliteitskaart PFAS vastgesteld. De PFAS-kaart was een aanvulling op de bestaande Nota bodembeheer uit 2012. Deze aanvulling is meegenomen in de geactualiseerde Nota bodembeheer.

3.6 *Beheergebieden en andere kwaliteitskaarten*
De Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart zijn geldig binnen alle Drentse gemeenten. In bijlage 1 van de Nota zijn de grenzen van het beheergebied opgenomen.

3.7 *Het mandaat maakt het mogelijk binnen de kaders van het beleid in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.*

Na de ontwikkelingen rondom PFAS in het grondverzet en de daaropvolgende aanpassing van de bodemkwaliteitskaarten, is het niet ondenkbaar dat dit in de toekomst voor meer stoffen gaat gebeuren. Voor het tussentijds wijzigen zoals aanvullende eisen voor bijvoorbeeld nieuwe probleemstoffen en overige kleinschalige aanpassingen. Dit is een bevoegdheid van de raad maar kan gemandateerd worden aan het college. Het voordeel hiervan is dat met dit mandaat bestuurlijk sneller op nieuwe situaties kan worden ingespeeld binnen de kaders die de raad vastlegt in de nota bodembeheer.

3.8 *Het mandaat maakt het mogelijk om aanpassingen van het beheergebied en acceptatie van bodemkwaliteitskaarten van andere overheden door te voeren zonder raadsbesluit.*
Zonder het mandaat moet voor elke aanpassing in het beheergebied of acceptatie van bodemkwaliteitskaarten de procedure gevoerd worden van een raadsbesluit. Deze beslissingen worden genomen binnen de kaders van de nota en de uitgangspunten van de eigen bodemkwaliteitskaart. De beslissingen binnen dit mandaat hebben een beleidsuitvoerend karakter, zodat een mandaat passend wordt geacht.

Voorwaarde voor het accepteren van (water)bodemkwaliteitskaarten van andere regio's is dat de uitgangspunten voor het opstellen van de kwaliteitskaart en de Nota overeenkomen met de uitgangspunten van de eigen bodemkwaliteitskaart.

3.9 *Toetsingskader voor heel Drenthe en aangrenzende gemeenten.*
De gemeente Assen en de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze & Aa's hebben in eerste instantie geen onderdeel uitgemaakt van de gezamenlijke Drentse aanpak, omdat zij reeds beschikten over geactualiseerde beleidsstukken. Door het toestaan van het gebruik van deze beleidstukken ontstaat er een toetsingskader voor heel Drenthe. Datzelfde geldt ook voor het toetsingskader voor de Groningse gemeenten, de Friese gemeenten en de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest.
Met het accepteren van ook deze (water)bodemkwaliteitskaarten worden de belemmeringen in het grondverzet en de daarmee gepaard gaande hogere kosten weggenomen.

4. Kanttekeningen

De bodemkwaliteitskaart is gebaseerd op statistische berekeningen op basis van beschikbare onderzoeksresultaten. Daarnaast is in de Nota bodembeheer bepaald dat verdachte locaties geen onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart. Hiermee worden de risico's voor de gemeente beperkt.

De Nota heeft alleen betrekking op de milieu-hygiënische kwaliteit van grond. Grond kan echter ook ziekten, bacteriën, ongedierte, onkruid of nutriënten bevatten. Op dergelijke zaken is de nota niet van toepassing. De nota vormt ook geen toetsingskader voor het toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewateren. Dit valt namelijk onder het bevoegd gezag van het waterschap of Rijkswaterstaat.

5. Risico's

De geldigheidstermijn van de bestaande Nota bodembeheer is verstreken per november 2020. Het niet vaststellen van de nieuwe Nota bodembeheer betekent dat het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is. Hiermee vervallen de voordelen van het gezamenlijke beleid. In de praktijk betekent dit dat elke toepasser van grond een bewijs van een partijkeuring moet kunnen overleggen (gemiddelde kosten van een dergelijk onderzoek bedragen circa 1.600,-).
Onder voorwaarden kan worden geanticipeerd op voorzienbaar beleid om grondverzet met de bodemkwaliteitskaart toch mogelijk te blijven maken. De procedure tot vaststelling van het nieuwe beleid moet daarvoor in gang gezet zijn. Aan die voorwaarde wordt voldaan.

6. Kosten

Voor de vaststelling van deze nota zijn geen separate budgetten aanwezig en ook niet nodig. Wel is er sprake van kostenbesparing voor private en publieke partijen omdat er bij het gebruik van de bodemkwaliteitskaart onderzoekskosten achterwege kunnen blijven.
De toezichts- en handhavingstaken worden uitgevoerd door de RUD en vallen binnen de RUD-budgetten. In de rol van gemeente als marktpartij, bij de civiele uitvoering, ervaart ze dezelfde voordelen als andere professionele partijen van de regionale aanpak.

7. Communicatie

Na vaststelling door de raad zal deze nota op de gebruikelijke manier worden bekend gemaakt. Daarnaast wordt een communicatietraject gestart waarbij de intern betrokken teams worden voorgelicht over de wijzigingen in het beleid en de praktische uitvoerbaarheid daarvan.
Voor externe partijen (zoals aannemers en grondverzetbedrijven) wordt een afzonderlijk communicatietraject gestart. De mogelijkheid wordt onderzocht om dat samen met de RUD-Drenthe in Drenthe-breed verband te gaan doen.
De Nota bodembeheer inclusief de link naar de bodemkwaliteitskaarten, wordt op onze website geplaatst. De bodemkwaliteitskaarten zijn opgenomen in het Geoportaal van de provincie Drenthe, hiermee zijn de kaarten tot op groot detailniveau te bekijken.

Bijlagen:

- Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart (versie 1.1, 17 juni 2019)
- Collegebesluiten 19 januari en 16 maart 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,

Klaas Smid, burgemeester — Marinus van der Wal, directeur – secretaris

No: 5.4/07042021
Onderwerp: Vaststelling Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten

De Raad van de gemeente Noordenveld,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 19 januari en 16 maart 2021;

gelet op de bepalingen van de Gemeentewet

B E S L U I T

1. De Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten vast te stellen.
2. Het college van B&W te mandateren om aanpassingen in de bodemkwaliteitskaart door te voeren indien nieuwe stoffen dat nodig maken of beperkte veranderingen nodig worden geacht.
3. Het college van B&W te mandateren voor het accepteren van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten of regio's als wettig bewijsmiddel.
4. De bodemkwaliteitskaarten van de volgende provincies, gemeenten en waterschappen te accepteren als bewijsmiddel:
    c) Waterbodemkwaliteitskaart PFAS Waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest, 7 januari 2020, kenmerk 0457324.100, definitief revisie 00;
    d) Provincie Groningen, Actualisatie Regionale Bodemkwaliteitskaart, 14 april 2020, kenmerk 0434037.100, definitief revisie 02;

Roden, 7 april 2021

De Raad van de gemeente Noordenveld,

K. Smid, voorzitter

H. Huttinga, griffier